

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 4P/6/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5718200066
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Ing., Mgr. Martin Bekeš
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2018:5718200066.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin v konaní pred sudcom Ing. Mgr. Martinom Bekešom vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: H. A., J.. XX.XX.XXXX, maloleté dieťa bytom ako otec, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, dieťa rodičov, matky: I. A., J.. XX.XXXXXX, bytom Š. XX, K., Č. V. a otca: S. H., J.. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. S., t.č. bytom A. X, S., v konaní o návrhu otca o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, takto

r o z h o d o l :

I. Súd maloletú H. A. **z v e r u j e** do osobnej starostlivosti otca S. H., ktorý bude tiež oprávnený maloletú zastupovať, ako aj spravovať jej majetok.

II. Matka maloletej I. A. **j e p o v i n n á** platiť na maloletú H. A. výživné vo výške 100,- Eur mesačne, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku, a to vždy do každého 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám otca.

III. Styk matky s maloletou súd **n e u p r a v u j e**.

IV. Žiaden z účastníkov **n e m á n á r o k** na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom podaným na Okresnom súde Martin dňa 08.01.2018 sa otec maloletej H. A. domáhal, aby súd zveril maloletú dcéru do jeho osobnej starostlivosti, matku zaviazal platením výživného vo výške 150,- Eur mesačne a styk matky s maloletou neupravoval. K návrhu pripojil písomný súhlas matky so zverením mal. H. A. do osobnej starostlivosti otca.

2. Uznesením sp. zn. 4P/6/2018 zo dňa 15.01.2018 súd maloletej H. A., J.. XX.XX.XXXX pre konanie ustanovil kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin.

3. Na pojednávanie sa neustanovila matka, hoci bola riadne a včas predvolaná. Žiadala ospravedlniť svoju neúčasť na pojednávaní z dôvodu nepriaznivej finančnej situácie a vykonať pojednávanie v jej neprítomnosti. Súd podľa § 180 CSP v spojení s § 31 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) a v záujme hospodárnosti konania vec prejednal v jej neprítomnosti, prihliadal pritom na obsah spisu a ostatné vykonané dôkazy.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa a kolízneho opatrovníka, oboznámil sa s návrhom otca, s písomným vyjadrením matky k návrhu otca a s príjmovými, zárobkovými a majetkovými pomermi rodičov, s ďalšími listinnými dôkazmi predloženými rodičmi a vyžiadanými súdom.

5. Navrhovateľ, otec zotrval na podanom návrhu a žiadal, aby súd rozhodol o povinnosti platiť výživné na maloletú odo dňa právoplatnosti rozsudku. Kolízny opatrovník žiadal, aby súd návrhu otca vyhovel, maloletú zveril do osobnej starostlivosti otca a výživné určil v primeranej výške. Zároveň žiadal, aby súd styk matky s maloletým dieťaťom neurčoval. Pri prešetrení pomerov v domácnosti otca bolo kolíznym opatrovníkom zistené, že otec žije v spoločnej domácnosti s maloletou H., priateľka otca s nimi v domácnosti nežije. Bývajú v byte, ktorý má v prenájme. Matka je v kontakte s maloletou a s otcom len sporadicky. Otec s maloletou žije od 01.11.2017 v Slovenskej republike, predtým žil v Č. V., kde taktiež zabezpečoval starostlivosť o maloletú. Matka nezabezpečovala riadne starostlivosť o maloletú ani v čase, keď sa s otcom nachádzala v Č. V..

6. Matka vo svojom písomnom vyjadrení k návrhu otca uviedla, že súhlasí so zverením dcéry H. do starostlivosti otca a bude prispievať výživným vo výške 1.500,- Kč mesačne.

7. Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZR“), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

8. Podľa § 24 ods. 3 ZR, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradit' dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom inak je nevykonateľná.

9. Podľa § 62 ods. 1 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

10. Podľa § 62 ods. 2 ZR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

11. Podľa § 62 ods. 4 prvá veta ZR, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

12. Podľa § 62 ods. 5 ZR, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

13. Podľa § 75 ods. 1 prvá veta ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

14. Podľa § 76 ods. 1 ZR, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

15. Podľa § 77 ods. 1 ZR, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

16. Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z citovaných ustanovení zákona. Na základe vykonaného dokazovania súd návrh otca na zverenie maloletej H. do jeho osobnej starostlivosti vyhodnotil ako dôvodný. V predmetnej veci mal preukázané, že rodičia mal. dieťaťa nie sú manželia, pričom v minulosti žili ako druh a družka, avšak v spoločnej domácnosti už nežijú. Spoločne nezabezpečujú starostlivosť o výchovu a výživu maloletej. Tým je daná právomoc súdu v zmysle § 36 ods. 1 Zákona o rodine upraviť výkon rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu. Pokiaľ ide o otázku osobnej starostlivosti, zastupovania a spravovania majetku dieťaťa, súd po posúdení vykonaných dôkazov a nesporných tvrdení účastníkov rozhodol, že maloletá H. sa zveruje do osobnej starostlivosti otca, ktorý ju tiež bude zastupovať a spravovať jej majetok. Matka so zverením maloletej do osobnej starostlivosti otca súhlasila a rovnako navrhoval rozhodnúť i kolízny opatrovník. Bez pochybností bolo preukázané, že otec zabezpečuje sústavnú, dôslednú a zodpovednú starostlivosť o mal. dieťa, k čomu má vytvorené i priaznivé sociálne podmienky. Rozhodnutie v každom ohľade zodpovedá najlepšiemu záujmu mal.

dieťaťa. Obdobne pri rozhodovaní o úprave styku matky s mal. dcérou, súd vychádzal z výpovedí rodičov i stanoviska kolíznej opatrovníčky. Všetci zhodne uviedli, že styk matky s maloletou nie je potrebné upravovať súdnym rozhodnutím, keďže otec sa s matkou maloletej na styku vedia dohodnúť. Preto súd styk matky s maloletou neupravoval.

17. Pri rozhodovaní o výške výživného súd vychádzal z ust. § 62 a nasl. Zákona o rodine. V zmysle ustanovení Zákona o rodine sa na výžive dieťaťa musia podieľať obidvaja rodičia pomerne, podľa svojich možností, schopností, zárobkových a majetkových pomerov. Súd mal preukázané, že otec aktuálne pracuje odo dňa 27.11.2017 na dobu určitú do 30.11.2018 v spoločnosti Ž. Y. N..V..Q.. na pozícii skladník s platom 600,- Eur mesačne brutto. Za nájom bytu, v ktorom býva s maloletou, mesačne platí sumu 300,- Eur a za škôlku maloletej sumu 50,- až 60,- Eur mesačne.

18. Matka dieťaťa pracuje u zamestnávateľa M. A. M..N., u ktorého dosiahla hrubý príjem v októbri 2017 vo výške 6.695 Kč, v novembri 2017 vo výške 13.791 Kč, v decembri 2017 vo výške 4.323 Kč, v januári 2018 vo výške 8.373 Kč a vo februári 2018 vo výške 13.717 Kč. Býva na ubytovni, mesačné náklady na bývanie má približne vo výške 4.500,- Kč.

19. Po zohľadnení všetkých uvedených skutočností súd rozhodol o určení výživného na mal. H. vo výške 100,- Eur mesačne. Takúto výšku výživného súd považoval za zodpovedajúcu súčasným možnostiam, schopnostiam, zárobkovým pomerom na strane otca i matky a odôvodneným potrebám maloletej. Výdavky otca sú v súčasnosti vyššie ako na strane matky, a to najmä z dôvodu, že tento platí nájom za byt, v ktorom býva s maloletou a zabezpečuje jej výživu.. Súd zdôrazňuje, že povinnosťou matky maloletej je podieľať sa na nákladoch súvisiacich s maloletou vo väčšom rozsahu ako v jednej polovici skutočných nákladov, keďže osobná starostlivosť o maloletú je zabezpečená otcom maloletej, čo sa považuje za súčasť plnenia vyživovacej povinnosti zo strany otca. Matka maloletej, neplatí výživné na maloletú pravidelne, a keď prispeje otcovi maloletej na jej výživu, tieto sumy sa pohybujú len okolo zákonom stanovenej minimálnej výšky vyživovacej povinnosti rodiča. Je teda zrejmé, že doposiaľ výživu maloletej zabezpečoval takmer výlučne len otec maloletej. Nemožno však podstatnú časť vyživovacej povinnosti prenášať len na jedného z rodičov - v danom prípade na otca, pokiaľ druhému rodičovi nebráni v plnení vyživovacej povinnosti žiadna objektívna a vážna prekážka ako napr. dlhodobá práceneschopnosť, invalidita, objektívna hmotná núdza a pod. Hoci je pravdou, že zárobok, ktorý matka priznala, nie je vysoký, nič jej nebráni dosahovať vyšší príjem. Podľa názoru súdu je v schopnostiach matky maloletej svoj zárobok si zvýšiť, či už nájdením si lepšie platenej práce príp. ďalšej práce a pod. Nie je možné prehliadať, že matka maloletej je zdravá osoba v najlepšom produktívnom veku, schopná samostatne sa živiť. Preto je rozhodne v jej schopnostiach a aj možnostiach platiť výživné na maloletú aspoň v rozsahu stanovenom súdom, teda vo výške 100,- Eur mesačne. Na strane matky maloletej je tiež potrebné upraviť si priority pri úhrade obvyklých výdavkov tak, aby z finančných prostriedkov, ktoré preukázateľne má k dispozícii, uhradila najskôr svoje záväzky voči maloletej a až následne vynakladala finančné prostriedky na úhradu takých výdavkov, ktoré nie sú nevyhnutné.

20. Súd podľa § 77 ods. 1 veta druhá ZR priznal maloletej nárok na výživné odo dňa právoplatnosti rozsudku, teda tak ako to požadoval otec maloletej.

21. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

22. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že účastníkom nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko nezistil žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje v potrebnom počte rovnopisov (§ 362 ods. 1 prvá veta CSP). Proti výroku rozsudku, ktorým súd schválil dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať odvolanie (§ 122 CMP).

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP, odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP, zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona. Ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 a nasl. CMP).

Podľa § 122 CMP, ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schváli dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie.